

Cees Grimbergen over **1300 miljard** pensioenvermogen 'en nauwelijks serieus toezicht'.

Zwarte zwanen 6 – U en de pensioenelite

▶ NPO 2, 20.55-22.00 UUR

'NEE, absoluut niet,' antwoordt staatssecretaris Jetta Klijnsma stellig op de vraag van journalist Cees Grimbergen of ze naïef is. Hij stelde de vraag vorig jaar in de vijfde aflevering van *Zwarte zwanen*. De programmareeks onderzocht de afgelopen jaren de Nederlandse pensioenindustrie. Het ging onder meer over de nevenactiviteiten van jobhoppende ambtenaren, toezichthouders, adviseurs en vermogensbeleggers bij pensioenfondsen. Belangenverstrengeling is bijna onvermijdelijk, maar dat zag Klijnsma anders: als men maar beseft de juiste pet op te hebben in de functie die hij of zij op dat moment uitoefent.

Vijf keer de rijksbegroting

Moraal en ethiek lijken holle begrippen te zijn in de wereld van *private equity*, *hedgefunds* en rentederivaten, middelen die vermogensbeleggers met geld van de pensioenbetaler inzetten om een zo hoog mogelijk rendement te halen voor zichzelf en het pensioenfonds.

In 2015 werd 29 miljard aan pensioenpremies geïnd en 28 miljard aan pensioenen uitbetaald. Kosten van de pensioenfondsen: zeven miljard, waarvan 6,4 miljard beleggingskosten. De omvang van het Nederlandse pensioenvermogen: ongeveer 1300 miljard euro.

'Hoe kan het dat voor het toezicht op de jaarlijkse Rijksbegroting van 260 miljard euro een heel apparaat is opgetuigd van Kamerleden, journalisten, Rekenkamer, Raad van State en honderden commissies,' zegt Grimbergen, 'terwijl er nauwelijks serieus toezicht is op de 1300 miljard in de pensioenwereld?' Eerdere afleveringen maakten al inzichtelijk wie de mensen zijn die het pensioengeld beheren en wat ze met die miljarden doen.

'Een van de vele kwesties betrof de Goldman Sachs-affaire. De gewraakte Amerikaanse zakenbank verkanselde 250 miljoen euro pensioengeld van Nederlandse vrachtwagenchauffeurs. De zakenbank sloot een geheime schikkingsovereenkomst met Pensioenfonds Vervoer, waarin slechts een deel van het verloren geld werd terugbetaald. De Nederlandsche Bank ging hiermee akkoord. Onthutsend is dat zelfs de vakbonden FNV en CNV Vakmensen hun eigen leden weigerden te informeren over de fraude. Het werd

duidelijk dat de vakbonden in de pensioenfondsbesturen een merkwaardige rol spelen.

De aflevering van vanavond belooft duidelijkheid over de omzetten die FNV en CNV door hun bestuurslidmaatschap maken. Verder volgt de nieuwe aflevering een aantal pensionado's die kritische vragen aan hun pensioenfondsen stellen. Hoe reageert zo'n fonds vervolgens?' Terug naar staatssecretaris Sociale Zaken en Werkgelegenheid Jetta Klijnsma. Van alle departementen wordt het hare het meest platgelo-

pen door lobbyisten. "Geef ons die zak met geld. Wij weten precies wat we moeten doen om de werkende mensen te voorzien van een pensioen. Maar we weten niet hoe hoog dat pensioen zal zijn." Dat is wat lobbyisten vier jaar lang aan Klijnsma verkochten,' vervolgt Grimbergen. 'Ze was niet opgewassen tegen hun sluwheid. Hopelijk draagt de serie bij aan het kritisch denken over het onbegrijpelijk ingewikkelde pensioensysteem. En worden uitwassen aangepakt.'

RADHA RAMDHAN